

Tehdy ještě Češi a Slováci žili ve společném státě, měli společnou měnu i společné statistiky zločinnosti. Vražda bývalo v průměru tak dvě stě, dvě stě deset ročně, což na téměř patnáct milionů obyvatel nebylo tak moc. To ovšem nijak nesnižovalo krutost jednotlivých příběhů.

Vražedná zbraň

Pohronská Polhora, v níž byl Fedor Hubal zadržen

„Jasně.“

Rozhodli se, že společně vyrazí na tuláckou cestu. Autostopem, vlakem, pěšky, jak to situace dovolí. Všechno, co budou potřebovat, už nějak seženou.

Představa to byla opojná, Hubal byl ochoten vyrazit třeba hned. V následujících dnech se však pokazilo počasí a Čabaj si potřeboval ještě pár osobních věcí zařídit. Na výpadovce z města se proto ocitli až v sobotu, třicátého dubna. Byl hezký teplý den, po hodinovém mávání jim zastavil malý nákladáček, který je odvezl do Trnavy. Odtud pokračovali každý sólo do Trenčína, kde se sešli v nádražní restauraci. Ten večer v kopcích za městem vyloupili první chatu. Byla slušně zásobená jídlem i pitím, peníze sice nenašli žádné, ale ve skříni u krbu byl klasický fotoaparát značky Leica, který druhý den prodali v hospodě za pět se korun. Dobrodružné cestování se jim začalo náramně líbit. Do poloviny července se prokazatelně vloupali do osmnácti chat a chalup, pravděpodobně ovšem je, že těch objektů bylo mnohem víc.

• • •

Třináctého července byla středa a ráno hustě pršelo. Fedor s Jánem se zpravidla nezdržovali ve vyloupených objektech dlouho, i tentokrát chtěli původně pokračovat v cestě, jenže liják vypadal velmi odpudivě.

„Kašlem na to.“

„Jasně,“ mávl rukou Čabaj. Den před tím hojně popíjel z bohatých alkoholických zásob ve spíži a nikam se mu nechtělo. Fedor zatopil v malém sporáčku a postavil na litinové pláty otevřenou gulášovou konzervu.

Kouře stoupajícího z komína si všiml chlapík obývající chatičku na protější straně údolí. Znal majitele srubu, věděl, že má být stavení prázdné, kdyby někdo přece jen nečekaně přijel, určitě by se ohlásil. A v poslední době bylo v okolí mnoho

vyloupených chat. Zburcoval pár sousedů a společně se šli na návštěvníky podívat zblízka. Hubal první zaslechl venku kroky.

„Bacha“ zašeptal a přiložil si prst na ústa.

Kocovinou zpitomělý Čabaj nechápal, co se děje.

Ozvalo se zabušení na dveře.

„Otevřete!“

Fedor Hubal popadl batoh, ve kterém měl všechny své věci, a uháněl po dřevěných schodech do podkroví. Tam otevřel okno na zadní straně stavení, protáhl se jím a seskočil s téměř dvoumetrové výšky. Dopad zbolel, ale kosti to vydržely. Zvedl se a prchal směrem k lesu.

Ján Čabaj zůstal stát uprostřed místnosti vedle bublající konzervy. Sousedé ho sebrali a dopravili na oddělení Veřejné bezpečnosti. Příliš nezapíral. Přiznal celou sérii vloupání, a protože pár záznamů v trestním rejstříku už měl, znamenalo to vyšetřovací vazbu. Okresní soud v Trenčíně jej později odsoudil ke čtyřem letům nepodmíněného odnětí svobody.

Fedor Hubal zůstal sám. Umínil si, že bude opatrnější a že ho nikdo tak snadno nedostane. V jednom rodinném domku v Lip-tovském Hrádku ukradl loveckou kulovnici s puškohledem a dvaapadesát ostrých nábojů. Od té doby nosil zbraň neustále s sebou.

• • •

Léto zbojnickým chlapcům přeje, se zbytkem roku už je to horší. Nastupující podzim přinesl sérii poměrně chladných nocí, pokud Fedor přespával někde v cizí chatičce, tak to ještě šlo,

V roce 1983 byl devětadvacetiletý Fedor Hubal na dobrodružné cestě. Připadal si jako zbojník starých časů, vzdorný, ale svobodný mladý muž. Tři roky předtím byl zaměstnán v jedné chemičce v Bratislavě, práce ho ovšem zoufale nebavila, v závěru měl absenci víc než absolvovaných směn, a tak koncem roku 1982 dostal výpověď. Odchodem ze zaměstnání přišel o podnikovou ubytovnu, přespával tedy u jednoho kamaráda a nedělal nic. To ovšem v osmdesátých letech nebylo dost dobře možné, na krku měl trestní stíhání podle dnes již neexistujícího paragrafu 203 trestního zákona, který hovořil o příživnictví.

První jednání našeho příběhu proběhlo v pátek jednadvacátého března roku 1983. V Pivovarské restauraci v Bratislavě se Fedor seznámil s přibližně stejně starým Jánem Čabajem a dlouhé hodiny si spolu povídali.

Rekonstruovat rozhovor starý čtvrt století není snadné, z pozdější Čabajovy výpovědi však lze usoudit, že oba byli znechuceni stereotypem života ve městě a představovali si nějaké nové skvělé zážitky.

„Půjdeš do toho se mnou?“

Zbojník

táboření pod širým nebem už ovšem začínalo být problematické. V lese nad Liptovským Mikulášem vcelku náhodně objevil seník kombinovaný s krmelcem. Dřevěné stavení mělo dvě patra, to spodní, zabetonované, tvořilo ideální skryš. Vyrobit si dvířka, která zvenčí vůbec nebyla poznat, uvnitř si připravil vcelku pohodlný pelech. Nakradené deky, kožešiny, péřový spací pytel. K tomu tranzistorové rádio a samozřejmě slušná zásoba konzerv a lihovin. Byl přesvědčen, že v tomhle úkrytu přežije i poměrně tvrdou zimu.

Shodou náhod pak do hry vstoupila další postava. Jistý Leo Miček, vysokoškolský student z Bratislavy, s báglem na zádech vyrazil na čundr. Měl rád kraj okolo Liptovské Mary, po celodenní túře si hledal nějaké místo na přespaní.

„Ahoj,“ pravil zdvořile.

Fedor si před svým úkrytem v kotlíku na malém ohništi vařil polévku.

„Čau,“ řekl neutrálně.

Chvilku spolu poseděli, Leo se z lahve napil nabízené borovičky a pokračoval v cestě. Přibližně o půl kilometru dál našel jiný seník, ve kterém se příjemně vyspal. Ráno se v dobré náladě umýval u lesní studánky, když ho popadla za límec chlapecká ruka.

„Co tady děláš?“

Řekl, že trampuje a pochválil hezký podzimní den. Marně. Muž byl rozzuřený, na pomoc si vzal ještě jednoho kamaráda, zdálo se, že brzo budou létat facky.

„Vrat', cos ukradl!“

Leo Miček neměl tušení, o čem je řeč. Teprve po chvíli pochopil, že rozčilený majitel našel svou chatu vyloupenou a je přesvědčen, že zlodějem je právě Leo. Nepomohla občanka ani vysokoškolský index, nakonec chlapci posadili Mičku do auta a odvezli ho na oddělení Veřejné bezpečnosti do Liptovského Mikuláše. Policisté byli rozumnější. Poslouchali, co jim student povídá, zmínka o setkání s chlapíkem, který si na ohničku připravoval večeři, je zaujala.

„Jak vypadal?“

„Takový zanedbaný tulák.“

„Můžete nám to místo ukázat?“

Podrobná mapa okresu visela na stěně, rychle se zorientoval a ťukl prstem do oblasti plné lesů.

„Dobrá, zajedeme se tam podívat.“

Nadstrážmistr nastartoval služební automobil a cestou se zastavil ještě pro kolegu psovoda. Ten měl volno, jeho služební zbraň zůstala v trezoru na oddělení, nicméně tak, jak byl, okamžitě spolu s německým ovčákem nasedl do vozu. Dorazili k místu, kde student nocoval. Ověřili si, že chata rozzlobeného majitele je skutečně vykradená, zajistili místo činu, požádali, aby do příjezdu kolegů nikdo na nic nesahal. Pak se vypravili ze svahu dolů, k níže položenému seníku.

Všechno vypadalo tak, jak to student popisoval. Vyhaslé ohniště, zrezivělé konzervy, prázdné láhve od kořalky.

Pělivě prohlédli vrchní část seníku, pes běhal okolo a očichával rohy. Nutno říci, že v tomto případě hanebně zklamal. Fedor Hubal se celou dobu krčil ve svém úkrytu a tajil i dech.

„Dojdu pro auto,“ navrhl nadstrážmistr.

„Fajn, já se ještě podívám po okolí,“ poznamenal psovod.

Nadstrážmistroví bylo hloupé nechat kolegu beze zbraně, co kdyby na pobudu přece jen narazil.

„Vem si to, pro jistotu,“ řekl a podával mu svou pistoli.

Drama bylo rozehrané, dál všechno osudo-

vě směřovalo k tragickému konci. Když nadstrážmistr sjížděl autem ze strání, rozhodl se, že se na seník ještě jednou podívá. Zastavil, přišel blíž a konečně se všiml maskovaných dvířek v dolní části stavení. Pokusil se je otevřít, ale vzápětí se ozvala rána, střela z lovecké kulovnice utrhla policistovi půl hlavy.

• • •

Psovod se kolegy nedočkal, proto se vrátil zpátky. Když uviděl, co se stalo, oživil krátkovlnnou vysílačku v opuštěném autě a spojil se s krajskou policejní správou. Na místo dorazil výjezd kriminalistů, kteří se okamžitě pustili do práce. V úkrytu pod seníkem byla nalezena vystřelená nábojnice, deky, spací pytel a dokonce i některé osobní věci včetně občanského průkazu na jméno Fedor Hubal.

„Všem, všem, všem,“ volalo služební vysílání a rozsáhlá pátrací akce se rozjela v okrese, v kraji a nakonec v celé republice. Hubalova tvář se objevila i v mimořádné relaci televizního vysílání.

„Jakékoliv informace o hledaném oznamte, prosím, na nejbližším oddělení Veřejné bezpečnosti nebo přímo Federální kriminalní ústředně. Při zadržení pozor, podezřelý muž je ozbrojen.“

Hlídky na silnicích, na nádražích, kontroly vlaků i autobusových linek.

Fedor Hubal unikal spravedlnosti deset dnů. Ve čtvrtek třetího listopadu byl zadržen v Pohronské Polhore, kde se skrýval v opuštěné kůlně na okraji obce.

Při prvním výslechu se k činu přiznal. Popisoval ráno, kdy ho probudily cizí hlasy, vzpomínal na štěkot psa i na strach, který měl, když zjistil, že jsou venku policisté. Pak návštěvníci odešli a on pocítil úlevu, ta však netrvala dlouho. Brzo se nadstrážmistr vrátil, Hubal škvírami ve dvířkách pozoroval, jak prohlíží spodní část dřevěné stěny a snaží se dostat dovnitř. Proto vzal kulovnici, zasunul náboj do hlavně a stiskl spoušť.

„Čekal jsem, že přijdou další uniformy a byl jsem připraven postřílet všechny,“ stojí ve starém protokolu.

O pár dní později si Fedor Hubal své přiznání rozmyslel a přišel s jinou verzí. Z obav před vykradením skryš prý připravil loveckou pušku jako jakousi nástrahu, při otevírání dvířek měla sama vystřelit. Nepočítal ovšem s tím, že někoho zraní, případného vetřelce chtěl jenom postrašit.

Spodní část seníku byla při vyšetřování prohlédnuta velmi pečlivě, podrobná fotografická dokumentace prokázala, že žádné stopy ani technické prostředky podobné nástraze neodpovídají. Obviněný ostatně nebyl ani schopen popsat systém, kterým by mohl zbraň odpálit.

Krajský soud v Banské Bystrici odsoudil Fedora Hubala k trestu smrti. Nejvyšší soud v Bratislavě pak zamítl odvolání, neuspěla ani žádost o milost a v roce 1986 byl rozsudek vykonán.

• • •

Od zbrojnického příběhu uplynulo čtvrt století, svět se za tu dobu změnil. Češi a Slováci již nežijí ve společném státě, v obou republikách byl trest smrti zrušen. Jen těch statistikou evidovaných vražd bohužel neubývá. Spíš naopak.

Antonín JIROTKA

Foto archiv

Jména pachatelů byla z pochopitelných důvodů změněna.

*Liptovský Mikuláš, odkud vyjeli pracovníci
Veřejné bezpečnosti řešit případ vykradené chaty*

